

EGYHÁZI- ÉS ISKOLAI SZEMLE

Felelősszerkesztő: DEBRECZENI ISTVÁN református lelkész

Megjelenik két hetenként, szombaton

Előfizetési ára: egész évre 120 Lei,
fél évre 60 Lei, egyes szám 5 Lei.

Szerkesztőség: Satu-Mare (Szatmár)
Református lelkész hivatala, a hová a
lap szellemi részére vonatkozó min-
den közlemény küldendő. Kiadóhiva-
tal: Oradea-Mare (Nagyvárad) Ferdi-
nánd király-út (Rákóczi-út) 14. szám
Előfizetési díjak, hivatalos hirdetések
díja, reklamációk Konrád Géza címére
Nagyvárad. Nagy Sándor-u. 14. küldendő

Az Ige fényénél.

Nekem az élet Krisztus.

Filippi I. 21. a.

I.

Mi neked az élet? Mi szerinted az igazi élet?

Az ifju ezt mondaná: Nekem élet a vidámság, az öröm, reménységeim beteljesedése.

Az élet közepén járó ezt válaszolná: — Nekem élet számításaim bevétele, terveim sikerülése, embertársaim becsülése tisztelete.

Az alkonyhoz közelgető így felelné: Nekem már nem egyéb az igazi élet, mint csendes nyugalom, minél kevesebb szenvedéssel közelgetés a vég felé.

Sokan ezt mondanák: Nekem az az igazi élet, mely bőséggel ad gyönyörűséget, élvezetet, mámort, — vagy így szólnának; nekem az az élet, melyben jól van dolgom, gond nélkül élhetek. Igen, igen — folytatnák, szinte elkapva a szót a legtöbben — ez az élet, az igazi élet.

De most az szólalt meg, aki ismerte, bírta, élte az igazi életet. Ez a boldog ember Pál apostol volt. Neki nem rózsás remények, nagyra törő tervek valóra válása, nem az alkony szelid nyugalma, nem mámoros örömök gyilkos élvezése, vagy az anyagi javak önző birtoklása, sokszor bitorlása az élet, hanem egyetlenegy: Krisztus. Mikor nincs része semmi örömben, semmi boldogságban, mikor nélkülözni, fogságban synlódve szenvedni kénytelen, elszakítva mindattól, amit életnek tartanak, ő akkor nyeri meg legteljesebben az életet. Kebléből a megaláló diadalmas örömmel tör fel a kijelentés: Nekem az élet Krisztus! Két gondolat van ebben. Egyik

ez: Krisztus élet, a másik: az élet, az igazi élet Krisztus.

Krisztus élet. Bizonyítani is felesleges. Elég odamenni ő hozzá, mikor tanítványaitól megválni készül és ő tőle hallani meg: Én vagyok az élet. Vagy elég odamenni, hol szinte naponként tett bizonyosságot róla erőteljes meg-erősítésével, halottak életrekeltésével és ami ennél is több: holt lelkek megelevenítésével, hogy Ő az élet.

Élet Ő ma is. Hogy vannak akik nem ismerik és akik tagadják, az nem dönti meg ezt az igazságot. Óriási homoksivatagok mélyén elrejtőzve üdítő forrás csörgedez és körülte virítva, gazdagon zöldel az élet. Oh, milyen szánandóak azok, akik elepedve vándorolnak és nem találják rá ezekre az életforrásokra. Ezek nem ismerik, sőt talán tagadják, hogy vannak és elpusztulnak belé. De ha egy vezető kerül hozzájuk, ki ismeri az utat és megmutatja merre menjenek, ha élni akarnak, milyen boldogan, — mint a halálra üldözött a menedékhelyre — a megváltás reményével, örömeivel mennek az élet megtartó forrásához.

Ilyen sivatag pusztá az élet, ilyen szomjúságtól epedő vándorok, sokszor eltévedt vándorok vagyunk mi emberek és ilyen viruló oázis a vallás, melynek életadó forrása Krisztus. Boldogok azok, kik követik az utmutatókat, vezetőket, az Isten ígését és az ő szolgáit, mert megismerik, hogy Krisztus élet. Hogy vannak, akik nem ismerik és tagadják, mert nem mennek a vezetők után, ez nem dönti meg ezt az igazságot. Hányan nem jutnak el a sivatag vándorai közül a zöld szigetekhez, életet adó vízforrásokhoz, de azért azok mégis megvannak és minden cseppjükkal az életet árasztják körülöttük.

Krisztus élet — és ha élni akarsz, kell, hogy az élet neked is Krisztus legyen.

Belmisszió

Megújulás.

Hogyan kezdhetnénk meg az egyházi fegyelmet?

Minden nap közelebb jutunk azon meggyőződéshez, hogy bizonyos egyházi fegyelmezés sokáig már el nem maradhat. Hogy azonban ezen fegyelmezést egyházközseinkbe bevezethessük és alkalmazhassuk, szükséges az egyháztagoknak mintegy újszerű szervezése, helyesebben nyilvántartása. Csak ha már ez meg van, akkor gyakorolhatunk az egyházközségi tagokkal szemben olyan eljárást, mely náluk vagy utat mutat az egyházas életre és nem viselik méltatlanul a református nevet, vagy tudomást vesznek róla, hogy nagyon is csak névlegesen tartoznak az igazi reformátusok közé, vagy pedig egyenesen leválnak és nem lesznek tovább szégyenére református mivoltuknak, megbotránkozására egyházas életű hittestvéreinknek.

Az egyházi fegyelmet azért a mi intenzivebb foglalkozásunkkal kezdhetnénk meg, melynek első lépése az egyes egyháztagok számonnevése volna akképen, hogy egy olyan családi törzskönyvet létesítsünk, minek alapján megismernénk mindenk felett tüzetesen az egyes egyháztagok számonnevése volna akképen, hogy egy olyan családi törzskönyvet létesítsünk, minek alapján megismernénk mindenk felett tüzetesen az egyes egyházközségi tagoknak az egyházzal kapcsolatos belső és külső életét. Egyoldalu volna azonban ezen foglalkozásunk és hiányos is, ha az illető egyháztag nem bírna arról tudomással, hogy egyházi élete nem csak figyelembe van véve, hanem tettei, cselekedetei egyházával s annak vezetőivel szemben számon tartatnak és vallásos élete nem csak a jelennek, de az elkövetkezendő jövődönnek is feljegyeztetik.

Erre szolgálna első sorban az a törzskönyv, mely kezdetét és alapját képezhetné az abból tovább fakadó egyházi fegyelemnek. Igen, mert a családfő neve, születési ideje és helye, valamint csak polgári, vagy egyházi esküvésük után gyermekeik neve születési, kereszteleési és konfirmálási ideje bejegyeztetnék és következzenek azon kérdések, melyek egyenesen egyházi életükre, viselkedésükre és cselekedetükre vonatkoznának az illetőknek. Ezen kérdésekre pedig személyesen adnák meg a feleletet a törzskönyvbe bejegyzett egyes családfők. Ilyen kérdések volnának a következők: Jár-e rendesen a templomba? Ha nem jár — miért nem jár? Él-e kellőképen

az uri szent yacsorával? Ha nem él — miért nem él? Megesküdött-e egyházilag is? Ha nem miért nem? Nem él-e teljesen vadházasságban? Ha igen — miért él úgy? Gyermekeit istenfélelemben nevelteti-e? Meg vannak-e azok kereszteleve? konfirmálva? Jár-e gyermeke a templomba még ha ő elhanyagolja is a templomba járást? Nem tartja-e vissza gyermekét az iskolából? különösen a vasárnapi iskolából. Általában milyen vallásos életet él?

Ezután pedig megkérdeztetnék: Megfizeti-e az egyháznak a tőle kívánt adót, lelkesznek a fizetését, tanítónak a tandíját? Ezenkívül hoz-e és pedig milyen anyagi áldozatot egyházáért, iskolájáért és kulturájáért? Olyan életrajzát nyernék e kérdések alapján az egyes egyháztagoknak, hogy abból kifolyólag önként megkezdődne a fegyelmezés. A feleletek kapcsán elkövetkeznék a lelkesz figyelmeztetése, kérése, jóra intése, sőt feddése és így a fegyelem gyakorlása is. Lényeges dolognak tartjuk, hogy a fenti eljárással jelentékeny kurapásztorális is gyakorolható volna általunk, valamint eljutnánk a szükséges belmisszióhoz és az ekképen megkezdett egyházi fegyelem nem a büntetésen, hanem a számonnevéssel által a javításon venné kezdetét.

Bizonyára lennének szunnyadozó lelkek, melyek a kérdések folytán öntudatra ébrednének s a további munkában már segédkeznének. Valószínűleg lenne presbyter, aki a kérdések sulya alatt elszégyenlené magát s vagy eleget tenne hivatásának, kötelességének, vagy pedig félreállana szégyenletében, esetleg félreállítatnék a fegyelmezés alapján. Mindenesetre megkezdődne olyan presbyterium, olyan egyházközség kialakulása, mely minden nap előrébb vinné Krisztus országát e földön.

Nehézkes volna kissé a törzskönyv-nyilvántartásnak keresztül vitele a nagyobb egyházakban, de semmiesetre sem lehetetlen, mert a legtöbb helyen már is megvannak az ahoz alkalmas, segíteni képes arra való egyének. És legfeljebb a parochiális körök szaporíttatnának, míg kialakulna minden egyházközségben lassan-lassan az ugynevezett „szomszédság“.

Kérdésbe tehető volna még az, hogy miként állítatnék össze az említett törzskönyvi nyilvántartásba-vevés. Mindenesetre, ahol csak lehetséges, személyes megjelenés és helyi kikérdezés alapján, de ahol ez nehéz, vagy épen lehetetlen, ott az egyes egyháztagok felhívása alapján. Fődolog volna az, hogy végrehajtsassék és ezzel és ekképen az egyházi fegyelem megkezdessék és bevezetessék.

Barcsa Mihály.

Felhívás és kérelem

Révész Imre debreceni lelkipásztor (1826—1881.) levelezése ügyében.

Dr. Révész Imre, debreceni lelkész, egyházkerületi főjegyző, a nagy Révész Imre méltó unokáját, nagyatya születésének százéves évfordulójára, (1926. január 14.) Nagyatya életrajzának megírásával bízta meg a debreceni református egyház. Munkáját nagyban megkönnyítendő, s egyben teljesebbé és alaposabbá tenné, ha minél több tőle származó levélnek juthatna birtokába. Révész Imre, aki korának egyházi, tudományos, sőt egy rövid ideig még politikai életében is vezető súllyal s annak megfelelő tekintéllyel bírt, három évtizeden át a magyar református egyházi, az országos tudományos, irodalmi és politikai élet minden nevezetesebb szereplőjével levelezett s ezenkívül is minden rendű és rangú egyének sűrűn keresték föl tanácsot és pártfogást kérő levelekkel, amelyekre ő kivétel nélkül pontosan és lelkiismeretesen válaszolt. A hozzá írott levelek nagyobb tömege a tiszántúli református egyházkerület levéltárában van elhelyezve, de emellett mintegy 2000 darab — amelyek a levéltárba még be nem helyezett kézírati hagyaték rendezésekor kerültek elő — a történész unoka birtokában van. Arra kéri a levelező felek maradékait, ill. a hozzájuk tartozókat, vagy bármely más érdekeltet, hogy szíveskedjenek családi és egyéb régi írásaik között utánanézni, nem található-e fel ott egy vagy több, Révész Imre kezétől származó levél. Hálás lenne, ha ezeknek birtokába juttatnák, vagy legalább átvételüket lehetővé tennék. Ez uton kéri föl azokat a közintézményeket is (könyv- és levéltárakat), amelyeknek birtokában netán szintén lehetnek Révész Imre-levelek, szíveskedjenek számára lehetővé tenni az azokba való betekintést, aminek fejében a nála lévő levélanyagból őket érdeklőket szintén rendelkezésükre bocsáthatja.

Folyó évi október hó elején kerül forgalomba a Királyhágómelléki Ref. Egyházkerület 25/a—1925. számú határozatával kinyomtatni elrendelt

KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI ÉNEKESKÖNYV

mely a költségek legkisebbé redukálása miatt a hangjegyek elhagyásával lesz nyomtatva. Ezen énekeskönyv nagyon csinos, izléses, tartós, egész vászon — nem papír — kötésben lesz előállítva.

A kis alaku, petit betűvel nyomtatott Énekeskönyv ára:
1—9 darabig netto Lei 60.—
10 darabon felül Lei 55.—

A ciceró betűvel nyomtatott és idősebb híveink által is könnyen olvasható nagy betűs Zsoltár szintén csinos, tartós egész vászon kötésben lesz előállítva. Ára:

1—9 darabig netto Lei 68.—
10 darabon felül Lei 62.—

Előjegyzéseket már is elfogad:

BÉRES KÁROLY könyvkereskedése,

a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Énekeskönyveinek és Vallástani kézikönyveinek kiadója és főbizománya

Oradea-Mare—Nagyvárad, Fő-utca 14.

Telefon: 6-22.

Cim: Dr. Révész Imre református lelkipásztor, volt tneológiai tanár, a tiszántúli egyházkerület főjegyzője, Debrecen, Kálvin-tér 8. szám.

Csernák Béla lelkész a néhai Lévy József nagy költőnk íratái között 12 db Révész Imrétől származott (1852—1863-ból) érdekes leveleket talált, amelyeket a felhívást kibocsátó, kegyeletes munkát végző jeles egyháztörténészünk rendelkezésére bocsátott.

Egyházi hírek

Felboncolták a püspökök és főgondnoki használatra beadott szavazatokat. Szeptember

18-án bontotta fel a kiküldött bizottság a kerület elnökségét megválasztó szavazatokat Szatmáron. Ezek szerint a gyűlekezetek nagy többsége másodszor is Sulyok Istvánt választotta meg püspökkül. A beadott érvényes 199 szavazatból 134 esett rá, míg Szabolcska Mihály 63, Széll György 1, Bede László 1 szavazatot kapott. Főgondnok csaknem egyhangulag ismét Domahidy Elemér lett. Rajta kívül még Csaba Adorján 2, gróf Tisza Kálmán 1 és Telegdi József 1 szavazatot nyert.

Méh. Kovács Zsigmond, volt magyarcsékei lelkész nagy szükségben levő elárvult családja részére a lelkészi kar és nemes-szívű világiak áldozatkész támogatását ismételten szeretettel kérem. Az özvegy — hogy kiskorú gyermekeit könnyebben neveltesse — Magyarországra készül repatriálni. A repatriáláshoz és átköltözködtetéshez szükséges összeget a lelkésztestvérektől és a nyomoruságát átérezni tudó nemesszívű világiaktól reméli. Ha mindenki meghozza tőle telhető áldozatát, — a könnyebb boldogulás útján célhoz segítjük. Ő a mi nyugdíj-segélyünket — itteni honosságát feladva — igénybe nem veszi. Az a segítség — amit most adunk — számára első és utolsó. Ne sajnálja tőle egyetlen egy lelkésztestvér se. A közöny és télen sopánkodás ítélet lenne magunk felett. Ha nem értjük meg és nem érezzük át a nyomorba jutott testvércsalád baját, nem várhatunk megértést hűveinktől s áldást munkánkra Istentől. — Özv. K. Zs.-né részére eddig a következő adományok érkeztek címre: Dr. Várady Zsigmond e. m. gondnok Székelyhid 100, Szabó József lelkész Aranyosmedgyes 100, Boros Gábor lelkész Árpád 100, Sipos János lelkész Belényesujlak 100, Miszti Mihály lelkész Józsefháza 100, dr. Balogh Ernő orvos Kisjenő 200, N. N. e. m. gondnok 500, Nánási Dániel lelkész Szentleányfalva 100, Erdélyi Gyula tanító Köröstarján 50, Balogh Gyula lelkész Szemlak 100, Balogh Mátyás lelkész Nagyzerind 100, Viski Ferenc lelkész Egri 100, Csécsi Imre lelkész Arad 500, Önkéntes és perselyadomány Lugos 52475, Debreceni István lelkész Szatmár

200, dr Hadházy Kálmán e. m. tanácsbíró Szalonta 300, Kun Zoltán lelkész Pankota 300, Veres Imre lelkész Iriny 100. Önkéntes és perselyadomány (II. küldemény) Lugos 50550 Lei. Összes pénzádomány 408025 Lei. — Bíró Sándor jegyző Szombatság 1 mm. buza, N. N. lelkészné 1 mm. buza. — Az özvegy nevében hálás köszönettel nyugtázza: *Ardai Aladár*, felügyelő lelkész.

A romániai evangélikusok gyűlése Nagyváradon. A Romániához csatolt zsinat presbiteri evangélikus egyházak végrehajtó bizottsága Nagyváradon tartotta meg idei közgyűlését Frint Lajos főesperes és báró Ambrózy Andor nagybirtokos elnöklésével a nagyváradai egyház vendégszerető körében. Megjelentek a gyűlésen az idetartozó nagyváradai, aradvidéki, bánáti és brassókönyeki ugynevezett csángó egyházak kiküldöttei. E végrehajtó bizottság helyettesíti jelenleg az egyházkerületet vagy a püspökséget, melyet annyi utánjárás, ígérlet és gyűlésezés dacára még ma sem tudtak ezek ősi köteléküktől elcsatolt evangélikusaink megalkotni. A végleges alakulás reményéről, mely különben évszázados autonómiájuk által biztosított jog, semmiképen se akarnak lemondani s mostani ülést is ez a gondolat és cél uralta. Hogy az ősszel tárgyalás alá kerülő egyházi törvény készületlenül ne találja az evangélikus egyházakat, mindenekelőtt a királytól most már harmadikban kértek zsinattartásra engedélyt s bizottságot is küldött ki báró Solymossy Lajos volt egyetemes felügyelő elnöklésével, amely már a kész alkotmányt újból dolgozza át s különösen a presbiter szervezetre s az egyházi fegyelemre vonatkozólag utasított hasznos és időszerű betoldásokra. A most októberben életbelépő nyugdíjtörvény alapján a bizottság megteszi sürgősen a lépéseket a lelkészeknek a státusba való felvételére. Ezen országos nyugdíj mellett azonban nyugdíjsegélyintézetet is alkot a maga hatáskörében. Megtűközvéssel vette a gyűlés tudomásul, hogy nem mindenütt hajtják végre az egyházakra vonatkozó agrártörvény intézkedéseit s ez sürgős jogorvoslatot kíván, örömmel vett tudomást a szatmári evangélikus egyház fejlődéséről, amelyet igaz keresztyéni szeretettel mozdít elő a te kintieyis református egyház is. Újjászervezi továbbá az Evangélikus lapot, hogy a hívek vallás-erkölcsi szükségleteit kielégítse. Elrendelte, hogy a hivatalos pecséten a magyar nyelv mellett az állam nyelve is alkalmaztassék, végül az iskoláknak minden áldozattal való fenntartását mondtotta ki s új segélyforrások előteremtésére hívta fel az egyházakat.

Harangokat,

vas harangszerelőanyagot ajánl és vas harangállványokat

Hönig Frigyes harang-öntődéje

RRHD, Strada Bariliu No. 10-21. Alapított 1840.

BÉRES KÁROLY

könyvnyomda, könyv- és papírkereskedése

a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Vallástani Kézikönyveinek kiadója és főbizományosa
ORADEA-MARE
NAGYVÁRAD
Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-út) 14.

A Királyhágómelléki Ref. Egyházkerület főhatósága alá tartozó elemi iskolákban a következő tankönyvek használandók az 1925–26. iskolai évben:

I. osztály. Lei Approbációs szám:
Imádságok 1.— Cenzurázva
Dr Caba A. Fonomimical ABC és olv. könyv 22.— 45591—1924

II. osztály.

Zöld M. A ref. gyermek első valláskönyve 15.— Cenzurázva
Királyhágómelléki Énekeskönyv 60.— Cenzurázva
Dr Caba A. — Nagy V. Magyar o. könyv II. o. 22.— 45591—1924
Dr A. Caba, Abecedár Fonomimic, I. și II. 25.— 45591—1924

III. osztály.

Nagy V. Ref. Vallástani Kézikönyv III. o. 17.— Cenzurázva
Királyhágómelléki Énekeskönyv 60.— Cenzurázva
Dr Caba—Nagy. Magyar olv. könyv III. o. 24.— 45591—1924
Dr A. Caba Manual de limba Română 24.— 45591—1924
Toma Cocișiu, Legendele Românilor III. o. 350 1096—1924
Stefanescu, Geografia Județului Bihor 15.— 319—1924
Dr Caba—Coroiu—Nagy, Biharm. k. térképe 8.— 2844—1923

IV. osztály.

Nagy V. Ref. Vallástani Kézikönyv IV. o. 17.— Cenzurázva
Királyhágómelléki Énekeskönyv 60.— Cenzurázva
Dr Caba—Nagy. Magyar Olv. könyv IV. o. 26.— 45591—1924
Dr. A. Caba, Manual de limba română 24.— 45591—1924
Toma Cocișiu, Istoria Românilor IV. o. 850 1096—1924
P. Dulfu, Geografia României 15.— 395—1922
România kézikönyve 8.— Hiv. kiadás

V. osztály.

Nánay Béla, Egyháztörténet 23.— Cenzurázva
Királyhágómelléki Énekeskönyv 60.— Cenzurázva
Több népisk. tanító, Magyar Olvasókönyv 42.— 45591—1924
Dr A. Caba, Manual de limba română 24.— 45591—1924
Toma Cocișiu, Istoria Românilor V—VI. o. 13.— 1096—1924
P. Dulfu, Geografia Continentelor 1750
Dr Muresan—Dr Ioanovici, Constituția Patriei 19.— 372—1925
Sebestha—Bányai, Természettudomány 27.— 20367—1922

VI. osztály.

Szapponas K., Ref. Keresztyén vallástani 23.— Cenzurázva
Királyhágómelléki Énekeskönyv 60.— Cenzurázva
Több népisk. tanító, Magyar Olvasókönyv 42.— 45591—1924
Dr A. Caba, Manual de limba română 24.— 45591—1924
Toma Cocișiu, Istoria Românilor V—VI. o. 13.— 1096—1924
P. Dulfu, Geografia Continentelor 1750
Dr Muresan—Dr Ioanovici, Constituția Patriei 19.— 372—1925
Szeiler Miklós, Természettudomány és vegytan 27.— 4715—1922

A tankönyveken kívül a legjobb füzetek, írók, tollszárak, tollak, törölógummik, fekete és színes tenták, palatáblák, palavesszők, szivacsok stb. legjutányosabban kaphatók.

Kiváló tisztelettel: Béres Károly.

BISZÁK JÓZSEF

harang- és ércöntődéje Ghioroc-on (Győrök, Arad-megye)

harangot,
a legjutányosabb árak mellett készít a legfinomabb anyagból bármely hangú és nagyságú a legdiszesebb kivitelben, kívánatra feliratokkal, képekkel díszítve, ingó rendszerű vas felső koronával, vagy bármely más kívánt rendszerű állvánnyal. Gyártmányai kiválósságát több elismerő levél igazolja. Érdeklődőknek részletes leírással és árajánlattal készséggel szolgál. [Megrendelésnél kérem ezen lapra hivatkozni.] 10